

ANEXA NR.1 LA HCL NR.15/2023
ASOCIAȚIA DE DEZVOLTARE INTERCOMUNITARĂ ECO SIBIU
Sibiu, Str. Hipodromului, Nr. 2A, CIF. RO 25236865
web: <https://www.adiecosibiu.ro>, e-mail: office@adiecosibiu.ro
Telefon-Fax: 0269.436560

STUDIU DE OPORTUNITATE
PENTRU FUNDAMENTAREA ȘI STABILIREA SOLUȚIEI OPTIME
DE GESTIUNE A ACTIVITĂȚII DE TRATARE AEROBĂ A
BIODEȘEURILOR COLECTATE SEPARAT PROVENITE DIN ZONA 4
MEDIAȘ, JUDEȚUL SIBIU,
ÎN INSTALAȚIA DE COMPOSTARE TÂRNAVA

FEBRUARIE 2023

CUPRINS

1. INTRODUCERE
2. SITUAȚIA ACTUALĂ PRIVIND TRATARE AEROBĂ A BIODEȘEURILOR COLECTATE SEPARAT ÎN INSTALAȚII DE COMPOSTARE, INCLUSIV TRANSPORTUL REZIDUURILOR LA DEPOZITELE DE DEȘEURI ȘI/SAU LA INSTALAȚIILE DE VALORIFICARE ENERGETICĂ
3. NECESITATEA REALIZĂRII STUDIULUI DE OPORTUNITATE
4. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND MODALITĂȚILE DE GESTIUNE A SERVICIULUI DE SALUBRIZARE
5. ANALIZA RISCURILOR ȘI REPARTIȚIA ACESTORA ÎNTRE PĂRȚILE IMPLICATE ÎN CONTRACT
6. CONTRACTELE DE DELEGARE A GESTIUNII
7. MOTIVELE CARE JUSTIFICĂ DELEGAREA ACTIVITĂȚII
8. FEZABILITATE TEHNICĂ
9. FEZABILITATEA ECONOMICO – FINANCIARĂ
10. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

1. INTRODUCERE

1.1. Scopul realizării studiului de oportunitate

Elaborarea studiului de oportunitate reprezintă o obligație impusă de Legea 51/2006 – Legea serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

"Delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice, respectiv operarea, administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente, se poate face pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciilor, pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare, concretizate într-un studiu de oportunitate", conform prevederilor art. 29 alin. 2 din Legea 51/2006.

Totodată, potrivit art. 32 alin 2 din Legea 51/2006, *"în vederea încheierii contractelor de delegare a gestiunii, autoritățile administrației publice locale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice vor asigura elaborarea și vor aproba, în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii serviciilor ori de la primirea unei propuneri formulate de un investitor interesat, un studiu de oportunitate pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii serviciilor, precum și documentația de atribuire a contractului de delegare a gestiunii".*

În concluzie, prezentul material trebuie să identifice din punct de vedere tehnico- economic soluțiile optime de adaptare la legislație, la indicatorii de performanță ai sistemului de salubritate și la echipamentele puse la dispoziție, a modului cum va fi delegată activitatea de:

a) tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică.

Pornind de la acest studiu, se va putea întocmi documentația de atribuire pentru delegarea activității serviciului de salubritate anterior menționată.

1.2. Obiectul Studiului de Oportunitate

Serviciul de salubritate a localităților face parte din sfera serviciilor de utilitate publică, servicii definite ca fiind totalitatea activităților care asigură satisfacerea nevoilor esențiale de utilitate și interes public general cu caracter social ale colectivităților locale și se desfășoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale ori ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, în scopul salubrității localităților.

Conform prevederilor art.2 alin.3 din Legea nr.101/2006 a serviciului de salubritate a localităților, cu mod. și complet. ult., serviciul de salubritate cuprinde următoarele activități:

- "a) colectarea separată și transportul separat al deșeurilor menajere și al deșeurilor similare provenind din activități comerciale din industrie și instituții, inclusiv fracții colectate separat;
- b) operarea centrelor de colectare prin aport voluntar a deșeurilor de la persoanele fizice;
- c) transferul deșeurilor municipale în stații de transfer, inclusiv transportul separat al deșeurilor reziduale la depozitele de deșeuri nepericuloase și/sau la instalațiile integrate de tratare, al

deșeurilor de hârtie, metal, plastic și sticlă colectate separat la stațiile de sortare și al biodeșeurilor la instalațiile de compostare și/sau de digestie anaerobă;

d) sortarea deșeurilor de hârtie, carton, metal, plastic și sticlă colectate separat din deșeurile municipale în stații de sortare, inclusiv transportul reziduurilor rezultate din sortare la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;

e) tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;

f) tratarea anaerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de digestie anaerobă, inclusiv transportul materialului semisolid igienizat și stabilizat la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;

g) tratarea deșeurilor municipale cu potențial energetic în instalații de incinerare cu eficiență energetică ridicată, inclusiv transportul reziduurilor rezultate din incinerare la depozitele de deșeuri;

h) tratarea mecano-biologică a deșeurilor reziduale în instalațiile integrate de tratare, inclusiv transportul deșeurilor stabilizate biologic la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;

i) eliminarea, prin depozitare, a deșeurilor reziduale, a deșeurilor stradale, a deșeurilor de pământ și pietre provenite de pe căile publice, a reziduurilor rezultate de la instalațiile de tratare a deșeurilor municipale, precum și a deșeurilor care nu pot fi valorificate provenite din activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a locuințelor la depozitele de deșeuri nepericuloase;

j) măturatul, spălatul și stropitul căilor publice din localitate, inclusiv colectarea și transportul deșeurilor de pământ și pietre provenite de pe căile publice la depozitele de deșeuri, precum și a deșeurilor provenite din coșurile stradale la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de tratare;

k) curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice din localitate și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț;

l) dezinsecția, dezinfecția și deratizarea la obiectivele din domeniul public și domeniul privat al unității administrativ-teritoriale.”

Prezentul Studiu de oportunitate vizează următoarele activități ale serviciului de salubritate:

- *tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;*

Aria teritorială în care vor fi prestate activitățile serviciului de salubritate care fac obiectul studiului de oportunitate este raza administrativ-teritorială a localităților componente ale Zonei 4 Mediaș, județul Sibiu, respectiv: municipiul Mediaș, Orașul Copșa Mică, Orașul Dumbrăveni, Comuna Alma, Comuna Ațel, Comuna Axente Sever, Comuna Bazna, Comuna Biertan, Comuna Blajel, Comuna Brateiu, Comuna Dârlos, Comuna Hoghilag, Comuna Laslea, Comuna Micăsa, Comuna Mihăileni, Comuna Moșna, Comuna Șeica Mare, Comuna Șeica Mică, Comuna Târnavă, Comuna Valea Viilor, care va reprezenta aria delegării.

1.3. *Prezentarea legislației*

Actele normative ce stau la baza elaborării studiului de oportunitate și ulterior la organizarea procedurii de achiziție publică, sunt:

- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 101/2006 a serviciului de salubritate a localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr.92/2021 privind regimul deșeurilor, aprobată prin Legea nr.17/2023,
- Legea 181/2020 privind gestionarea deșeurilor nepericuloase compostabile;
- OUG nr.196/2005 privind Fondul pentru Mediu, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Ministrului Sănătății nr. 119/04.02.2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul A.N.R.S.C. nr. 82/2015 privind aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubritate a localităților, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul A.N.R.S.C. nr.640/2022 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile de salubritate, precum și de calculare a tarifelor/taxelor distincte pentru gestionarea deșeurilor și a taxelor de salubritate;
- Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare ;
- H.G. nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la achizițiile publice , cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr.867/2016 privind aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- O.G. nr. 2/2021 privind depozitarea deșeurilor.

2. SITUAȚIA ACTUALĂ PRIVIND TRATAREA AEROBĂ A BIODEȘEURILOR COLECTATE SEPARAT ÎN INSTALAȚII DE COMPOSTARE, INCLUSIV TRANSPORTUL REZIDUURILOR LA DEPOZITELE DE DEȘURI ȘI/SAU LA INSTALAȚIILE DE VALORIFICARE ENERGETICĂ

2.1 Tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică

La momentul actual, serviciul de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică este asigurat prin *Contractul de delegare prin concesiune a activității de operare a stației de compostare Târnava nr. 462/29.11.2016* încheiat cu Asocieria SC Salubris SA – SC Salubris Waste Management SRL.

2.2 „Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Sibiu”

Sistemul de management integrat al deșeurilor în județul Sibiu a fost proiectat astfel încât să asigure atingerea obiectivelor și tintelor legislative, a celor din Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană.

În acest sens Consiliul Județean Sibiu a încheiat, în calitate de Beneficiar, Contractul de finanțare nr. 98552/25.05.2010 aferent proiectului „Sistem de management integrat al deșeurilor solide din județul Sibiu” – cod SMIS 18603, unitățile administrativ-teritoriale membre ale Asociației „Eco Sibiu” aprobând documentele instituționale aferente proiectului, inclusiv Analiza Instituțională privind Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Sibiu, document suport al aplicației de finanțare și anexă a Contractului de finanțare.

Pentru îndeplinirea, atât a obligațiilor impuse de Uniunea Europeană cât și a obligațiilor care s-au născut din semnarea și asumarea Contractului de finanțare au fost întreprinse următoarele acțiuni:

- Toate unitățile administrativ-teritoriale din județul Sibiu s-au asociat pentru implementarea proiectului Sistem de Management Integrat în Județul Sibiu – astfel fiecare unitate administrativ-teritorială a aprobat și a semnat Contractul de Asocierie în anul 2009
- Din anul 2009 fiecare unitate administrativ-teritorială din județul Sibiu este membră a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară ECO Sibiu. Prin semnarea actului constitutiv și al Statutului Asociației, asociații s-au angajat să promoveze și să implementeze Proiectul SMID .

Proiectul a avut următoarele etape:

- Închiderea depozitelor neconforme (activitate finalizată)
- Construcția unei Stații de sortare și compostare de la Șura Mică și a unei Stații de compostare la Târnava (activitate finalizată)
- Achiziționarea echipamentelor pentru populație pentru colectarea selectivă (activitate finalizată)
- Delegarea, de către ADI ECO Sibiu, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, a gestiunii activității de colectare și transport a deșeurilor municipale din zona I Sibiu, a gestiunii activității de operare a Stației de sortare și compostare Șura Mică și a stației de sortare de la Cisnădie și a gestiunii activității de operare a Stației de compostare Târnava prin atribuirea prin licitație publică deschisă celor 3 contracte mai sus menționate.

2.3 Depozitarea deșeurilor municipale

La nivelul județului Sibiu există un singur depozit conform DEDMI Cristian operat de Tracon SRL care asigură capacitățile de depozitare pentru întregul județ.

3. NECESITATEA REALIZĂRII STUDIULUI DE OPORTUNITATE

Prin adresa SC Salubris Waste Management SRL nr.523/27.09.2022, înregistrată la ADI ECO Sibiu sub nr.1188/28.09.2022 s-a solicitat restabilirea echilibrului contractual, în baza art.33 alin.3 din Contract, ca urmare diminuării cantităților de deșeuri primite în Stația de Compostare Târnava și actualizarea tarifului,

Ca urmare a adresei anterior menționate, a avut loc ședința de lucru din data de 05.10.2022. Prin Procesul verbal de ședință ADI ECO Sibiu nr.1231/05.10.2022, înregistrat la SC Salubris Waste Management SRL sub nr.69/05.10.2022, s-a stabilit depunerea de către SC Salubris Waste Management SRL a unei solicitări de modificare de tarif de compostare, cu toate creșterile survenite, care să fie sustenabile din punct de vedere economic, precum și suplimentarea cantității de deșeu biodegradabil primită de la SC ECO SAL Mediaș și cu nămoluri de la SC APA Târnavei Mari SA.

La data de 19.10.2022 SC Salubris Waste Management SRL depune Fișa de Fundamentare, pentru modificarea tarifului de compostare, fără a fi însoțită, însă, de documente justificativ și Memoriu tehnico-economic, conform Ordinului ANRSC.

Prin adresa SC Salubris WASTE Management SRL nr.693/06.12.2022, înregistrată la ADI ECO Sibiu sub nr.1442/06.12.2022, s-a constatat faptul că negocierile purtate cu ADI ECO Sibiu au eșuat, sens în care s-a solicitat în baza art.36 alin.2, încetarea Contractului cu un preaviz de 30 zile.

Urmare adresei nr.693/06.12.2022, ADI ECO Sibiu a transmis invitația nr.1453/07.12.2022, având ca subiect adresa nr.693/06.12.2022, emisă de către SC Salubris Waste Management SRL.

În urma discuțiilor purtate la întâlnirea din data 13.12.2022, ADI ECO Sibiu transmite adresa nr.60/18.01.2023, prin care s-a solicitat SC Salubris Waste Management SRL, punctul de vedere cu privire la nivelul unui tarif care să asigure prestarea în condiții de eficiență economică a serviciului.

SC Salubris Waste Management SRL transmite Notificarea de încetare a contractului nr.53/25.01.2023, începând cu data de 06.02.2023, înregistrat la ADI ECO Sibiu sub nr.77/26.01.2016, ca urmare a eșuării negocierilor care să restabilească echilibrul Contractului de delegare prin concesiune a Stației de Compostare Târnava nr.462/29.11.2016.

Potrivit dispozițiilor **art.33 alin.4 din contract, teza finală** „Delegatul va avea obligația de a presta Serviciul în continuare până la desemnarea unui nou operator, în vederea asigurării continuității Serviciului”, sens în care nu se poate pune în discuție încetarea Contractului de delegare nr.462/29.11.2016 la data de 06.02.2023, motivat de faptul că termenul care va fi luat în considerare de părțile contractante, de eșuare a negocierilor este data de 26.01.2023, data la care s-a constatat, în urma corespondenței purtate și a întâlnirilor avute, că nu se poate restabili echilibrul economico-financiar al Contractului.

Cu toate acestea **conform prevederilor art.33 alin.2 lit.(b) și alin.3 din Legea nr.51/2006, rep., cu modific. și complet. ult.**, (privind serviciile comunitare de utilitate publică), autoritățile administrației publice locale adoptă în maximum 30 de zile hotărârile necesare pentru asigurarea furnizării/prestării serviciilor/activităților de utilități publice în situația în care contractul de delegare a gestiunii încetează înainte de termen, iar *Operatorii serviciilor de utilități publice aflați în această situație au obligația,*

la solicitarea autorităților administrației publice locale, de a asigura continuitatea furnizării/prestării serviciilor/activităților din sfera serviciilor de utilități publice până la data desemnării noului operator, dar nu mai mult de 90 de zile.

Totodată conform prevederilor **art. 14² din Legea nr.101/2006**: "În cazul încetării înainte de termen a contractului/contractelor de delegare a gestiunii prin care se implementează proiecte de investiții în sistemul de management al deșeurilor finanțate din fonduri nerambursabile, asociația de dezvoltare intercomunitară are obligația de a încheia contracte de servicii, pe motive de urgență, în vederea asigurării continuității activității/activităților ce au făcut obiectul contractului de delegare care a încetat. În cazul în care, în exercitarea acestei obligații, asociația de dezvoltare intercomunitară aplică prevederile art. 104 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, aceasta are obligația să inițieze o nouă procedură competitivă pentru atribuirea altui contract de delegare a gestiunii, în paralel cu aplicarea procedurii de negociere fără publicare.",

iar conform **art. 14³ din același act normativ**: "În situația prevăzută la art. 14² este interzisă atribuirea contractelor, pe motive de urgență, de către unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociației de dezvoltare intercomunitară."

Față de aceste aspecte, este necesară găsirea unei alte soluții de gestiune a activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică.

4. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND MODALITĂȚILE DE GESTIUNE A SERVICIULUI DE SALUBRIZARE

Gestiunea serviciului de salubritate a localităților privește organizarea, funcționarea și controlul furnizării/prestării acestui serviciu sau a activităților sale componente conform condițiilor stabilite de autoritățile administrației publice locale.

Gestiunea serviciului de salubritate poate fi organizată în două modalități, alegerea fiind făcută printr-o decizie a autorităților administrației publice locale:

1. **Gestiune directă**, se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. g), respectiv lit. h), fără aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii¹.
2. **Gestiune delegată**, definită ca o modalitate de management prin care autoritățile administrației publice locale sau, după caz, ADI în numele și pe seama UAT membre, atribuie unuia sau mai multor operatori (societăți comerciale) gestiunea propriu-zisă a serviciului, respectiv administrarea și exploatarea sistemelor de salubritate aferente acestuia, în baza unui contract de delegare a gestiunii².

¹Conform Legii nr. 51/2006 - art. 28: „(1) **Gestiunea directă** este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale pe care le reprezintă, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora.”

²Conform Legii nr. 51/2006 – art. 29: „(1) **Gestiunea delegată** este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competențele

Prevederile din Legea nr. 51/2006 definesc delegarea gestiunii unui serviciu comunitar de utilități publice ca acțiunea prin care o unitate administrativ-teritorială atribuie unuia sau mai multor operatori licențiați gestiunea unui serviciu sau a unei activități componente a serviciului, a cărei responsabilitate revine respectivei unități administrativ-teritoriale, precum și concesiunea infrastructurii aferente; delegarea gestiunii unui serviciu comunitar de utilități publice implică dreptul și obligația operatorului de a administra și exploata infrastructura aferentă serviciului/activității delegat(e). Delegarea gestiunii poate fi făcută de asemenea de către ADI cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, în temeiul mandatului ce i-a fost conferit de acestea.

În ceea ce privește **statutul operatorilor care pot presta serviciile în funcție de modalitatea de gestiune aleasă**, aceștia sunt expres și limitativ enumerați de lege distinct pentru:

1. **gestiunea directă** - conform art. 28 alin. (2) din Legea nr. 51/2006 acești operatori pot fi:
 - a) servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;
 - b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective.
2. **gestiunea delegată** - conform art. 29 alin. (4) din Legea nr. 51/2006 acești operatori pot fi:
 - a) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social privat;
 - b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social mixt.

Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată (gestiune directă sau delegată), activitățile specifice componente ale serviciului de salubritate sunt organizate și se desfășoară pe baza **regulamentului serviciului și a caietului de sarcini**, aprobate prin hotărâre a consiliului local, consiliului județean sau a asociației de dezvoltare intercomunitară, după caz, elaborate în conformitate cu regulamentul-cadru, respectiv cu caietul de sarcini-cadru, elaborate și aprobate de A.N.R.S.C. prin ordin.

Societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral public pot participa la procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice în zona teritorială de competență a unităților administrativ-teritoriale care exercită o influență dominantă asupra acestora sau în afara acestei zone dacă operatorul nu are încheiat un alt contract de delegare a gestiunii atribuit direct.

Operatorii își pot desfășura activitatea doar în baza licenței emise de A.N.R.S.C., prestarea serviciilor de salubritate fără licență sau în baza unei licențe a cărei perioadă de valabilitate a expirat fiind interzisă, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006 și ale Legii nr. 101/2006, responsabilitatea asigurării serviciului de salubritate pentru toți utilizatorii de pe teritoriul unei localități revine exclusiv unității

și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, pe baza unui contract, denumit în continuare contract de delegare a gestiunii. Gestiunea delegată a serviciilor de utilități publice implică punerea la dispoziția operatorilor a sistemelor de utilități publice aferente serviciilor delegate, precum și dreptul și obligația acestora de a administra și de a exploata aceste sisteme."

administrativ-teritoriale. Aceasta poate decide în baza unui **studiu de oportunitate** dacă va asigura serviciul de salubritate prin forțe proprii în modalitatea gestiunii directe sau dacă va delega responsabilitatea prestării serviciului unui operator – societate comercială cu capital public, privat sau mixt.

În tabelul de mai jos sunt prezentate diferențele dintre cele două forme distincte de gestiune a serviciului.

Tabel 1: Diferențe între modalitățile de gestiune a serviciului

Modalitate a de gestiune	Statutul operatorului	Actele juridice în baza cărora operatorul prestează serviciul/activitatea delegat (a)	Aria în care poate presta operatorul respectivul serviciu / respectiva activitate
Gestiune directă	a) servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective; b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective (art. 28 alin. 2 din Legea nr. 51/2006)	• hotărârea de dare în administrare a serviciului (HCL) – lit.a); • licența ANRSC; • regulament de organizare și funcționare a operatorului (aprobat prin HCL – lit.a sau de către Consiliul de administrație – lit.b); • regulamentul și caietul de sarcini ale serviciului delegat (aprobat prin HCL/hotărâre AGA) (art.22 alin.4, art.23 alin.3 și art. 28 alin. 5 și 6 din Legea nr. 51/2006) - contract de delegare a gestiunii (pentru societățile reglementate la lit.b)	• doar pe aria teritorială a unității administrativ-teritoriale în cadrul căreia au fost înființate și funcționează sau a UAT-urilor care au constituit operatorul regional, nu pot presta serviciul pentru alte UAT-uri

Modalitate a de gestiune	Statutul operatorului	Actele juridice în baza cărora operatorul prestează serviciul/activitatea delegat (a)	Aria în care poate presta operatorul respectivul serviciu / respectiva activitate
Gestiune delegată	a) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social privat; b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social mixt.)	• contract de delegare a gestiunii încheiat cu UAT/ADI pe teritoriul căruia prestează serviciul; • Licența ANRSC; • regulamentul și caietul de sarcini ale serviciului delegat (aprobat prin HCL) (art.22 alin.4, art.23 alin.3 și art. 29 alin.6 din Legea nr. 51/2006)	• în general pentru orice UAT care îi delegă gestiunea serviciului pe bază de contract de delegare; • Societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral public pot participa la procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice în zona teritorială de competență a unităților administrativ-teritoriale care exercită o influență dominantă asupra acestora sau în afara acestei zone dacă operatorul nu are încheiat un alt contract de delegare a gestiunii atribuit direct, conform art. 28 • procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se stabilește, după caz, conform prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind

Modalitate a de gestiune	Statutul operatorului	Actele juridice în baza cărora operatorul prestează serviciul/activitatea delegat (a)	Aria în care poate presta operatorul respectivul serviciu / respectiva activitate
			achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

Tabel 2: Compararea modalităților de gestiune a serviciilor

Optiune	Avantaje	Dezavantaje
Gestiunea directă	-Asigurarea prestării activităților de salubritate fără a fi necesară o procedură de achiziție publică care ar putea conduce la o durată lungă a achiziției; -Controlul direct asupra activității, atât în termeni de costuri cât și de calitate a serviciilor;	-este necesară înființarea unui operator regional ceea ce presupune alocarea de fonduri necesare precum și o perioadă de timp destul de lungă; -Riscurile legate de finanțare și atingerea indicatorilor de performanță cade în sarcina autorității locale. -Necesită modificarea documentelor instituționale, care prevăd gestiune delegată ca formă de gestiune a serviciilor de Salubritate;
Gestiunea delegată	-Riscurile legate de finanțarea serviciului, obținerea licenței și a celorlalte autorizații necesare funcționării, precum și atingerea indicatorilor de performanță sunt în sarcina exclusivă a operatorului privat. -Posibilitatea selectării unui operator cu experiență similară superioară. -Posibilitatea impunerii prin documentația de delegare a unui cash-flow în sarcina operatorului care să asigure funcționalitatea serviciului prestat pentru o perioadă de timp suficientă ca autoritatea contractantă să încaseze de la utilizatorii serviciului taxele necesare finanțării activității.	- Lipsa controlului direct asupra activităților delegate. - Prestarea activităților ar putea conduce la costuri de operare mai ridicate, risc care însă poate fi gestionat prin impunerea prin documentația de achiziție a unor tarife maxime.

Opțiune	Avantaje	Dezavantaje
	-Posibilitatea impunerii prin documentația de delegare a existenței unui personal cheie cu vastă experiență în domeniu, care să asigure coordonarea activității la standardele de calitate solicitate și aplicarea unui management eficient al serviciului. -Nu necesită modificarea documentelor instituționale.	

Având în vedere analiza mai sus detaliată, se recomandă alegerea modalității gestiunii delegate pentru activitățile care fac obiectul prezentului studiu de oportunitate.

5 ANALIZA RISCURILOR ȘI REPARTIȚIA ACESTORA ÎNTRE PĂRȚILE IMPLICATE ÎN CONTRACT

5.1 Informații generale

Orice proiect de investiții publice implică riscuri atât în faza de construcție cât și în faza de operare. Nu este neobișnuit ca, în cazul proiectelor complexe, să existe diferențe între costurile și necesarul de timp reale față de cele estimate inițial. Întârzierile și depășirile de costuri apar invariabil din riscurile neprevăzute.

Riscul poate fi definit ca fiind incertitudinea veniturilor, cheltuielilor și a planificării în timp a proiectului. Pentru a obține o estimare realistă a costurilor apărute de-a lungul întregii durate de viață a unui proiect, trebuie identificate, alocate și evaluate riscurile relevante aferente proiectului.

5.2 Identificarea și alocarea riscurilor

Cea mai frecvent utilizată metodologie de identificare a riscurilor este *Matricea riscurilor*. Aceasta este prezentată ca o enumerare a tuturor riscurilor posibile aferente proiectului în ceea ce privește cheltuielile, veniturile și planificarea acestora.

La alcătuirea Matricei riscurilor va fi utilizat drept cadru de referință *Matricea preliminară pentru alocarea riscurilor*³.

La elaborarea matricei menționate riscurile au fost grupate pe categorii în baza ordinii cronologice a evenimentelor din cadrul proiectului pentru a se evita dubla cuantificare a aceluiași risc. De asemenea,

³ *Matricea preliminară pentru alocarea riscurilor este prezentată în detaliu în Anexa nr. 1 a HG nr. 867/2016 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii.*

au fost identificate și evidențiate cele mai importante riscuri, care pot avea cel mai mare impact asupra proiectului.

Matricea riscurilor realizată cuprinde următoarele categorii de riscuri:

- Riscuri de întreținere și operare – pot apărea în fiecare an pe perioada operării. Sunt mai mari în primii 1 – 3 ani de la darea în folosință și includ și riscul majorării cheltuielilor cu forța de muncă față de previziunile inițiale.
- Riscuri de cerere – riscuri care influențează caștigurile reale ale proiectului prin gradul de utilizare de către populație și operatori economici a serviciului prestat de delegatar.
- Alte riscuri – riscuri generale ce nu sunt legate de nicio categorie de mai sus (ex. modificarea legislației și a regulamentelor, modificări ale cursului valutar etc.)

În ceea ce privește alocarea riscurilor, au fost luate în considerare următoarele reguli:

- fiecărui risc i s-a atribuit un număr unic;
- fiecărui risc i s-a atribuit o denumire specifică legată de natura riscului;
- pentru fiecare risc s-a stabilit dacă va fi reținut de către Autoritatea contractantă, va fi alocat delegatarului sau va fi împărțit între ambele părți.

La alocarea riscurilor a fost aplicată ca regulă generală aceea că riscul trebuie suportat de către partea care îl poate atenua în cea mai mare măsură și/sau care poate controla cel mai bine consecințele. Astfel, fiecare parte își va asuma riscuri pe care va fi în măsură să le gestioneze în vederea optimizării proiectului.

Distincția dintre contractul de concesiune și contractul de achiziție publică se realizează în funcție de distribuția riscurilor, după cum urmează: contractul prin intermediul căruia contractantul, în calitate de concesionar, primește dreptul de a exploata serviciile, preluând astfel și cea mai mare parte din riscurile aferente exploatării acestora, este considerat a fi contract de concesiune de servicii, în caz contrar fiind considerat contract de achiziție publică de servicii.

Tabel 3: Matricea de alocare a riscurilor asociate contractului

Nr.	Denumirea riscului	Descrierea riscului	Alocare		Managementul riscului
			Autoritatea contractanta	Delegatul/ Operatorul	
RISURI DE OPERARE ȘI ÎNȚȚINERE					
1.	Restricționarea accesului pe amplasamente	In urma unei acțiuni in instanța un fost sau pretins proprietar poate obține un ordin de restricționare a accesului.		100%	Operatorul isi asuma in totalitate consecințele asociate acestui risc.
2.	Asigurarea cu utilități – sursele de apa – exploatare neconforma	In cazul exploatarii neconforme (ex. supraexploatare) a sursei subterane exista riscul intreruperii alimentarii cu apa a instalațiilor de pe amplasament.		100%	Operatorul va respecta regulamentul de exploatare si funcționare.
3.	Asigurarea cu utilități – sursele de apa – degradarea calității independent de activitățile de pe amplasamente	Fara a avea nicio legatura cu activitățile desfasurate pe amplasament, calitatea apei devine improprie utilizarii, parametrii de calitate suferind modificari fața de condițiile inițiale.	50%	50%	Rezolvarea unei asemenea situații implica asigurarea resurselor necesare fara a aduce atingerii celorlalte prevederi ale contractului (tariful).
4.	Asigurarea cu utilități – sursa de apa – degradarea calității in legatura directa cu activitățile de pe amplasamente	In urma operarii neconforme calitatea apei devine improprie utilizarii, parametrii de calitate suferind modificari fața de condițiile inițiale.		100%	Operatorul va respecta regulamentul de exploatare si funcționare. In cazul in care evenimentul se produce, remedierea situației este responsabilitatea doar a Operatorului.
5.	Asigurarea cu utilități – gestionarea apelor uzate – exploatare neconforma	Efluenții amplasamentului sa nu fie conform cu cerințele din autorizații.		100%	Operatorul va respecta regulamentul de exploatare si funcționare si sa asigure

Nr.	Denumirea riscului	Descrierea riscului	Alocare		Managementul riscului
			Autoritatea contractanta	Delegatul/ Operatorul	
		Exploatare neconforma datorata operarii.			resursele financiare pentru cheltuielile operationale. Operatorul trebuie sa asigure un grad minim de conformitate al efluentilor din punct de vedere calitativ de 95%. Nu poate face obiectul unei ajustari a tarifului orice investitie/cheltuiala necesara respectarii conditiilor initiale de calitate ale efluentilor. Operatorul trebuie sa asigure resursele necesare pentru rezolvarea rapida a solicitarii autoritatii, avand dreptul de a solicita Autoritatii contractante o ajustare a tarifului.
6.	Asigurarea cu utilitati – gestionarea apelor uzate – modificarea conditiilor de calitate	Cerinte suplimentare privind calitatea efluentilor.		100%	
7.	Asigurarea cu utilitati – energie electrica			100%	La momentul semnarii contractului de delegare Operatorul se va asigura si va certifica printr-un inscrist ca puterea furnizata este suficienta operarii corespunzatoare a tuturor instalatiilor. In situatia in care, pe durata derularii contractului, Operatorul constata ca e necesara instalarea de putere suplimentara, aceasta se va realiza pe contul si cheltuiala exclusiva a Operatorului, fara a putea solicita ajustare de tarif. In situatia in care furnizorul de energie electrica nu poate indeplini obligatiile din

Nr.	Denumirea riscului	Descrierea riscului	Alocare		Managementul riscului
			Autoritatea contractanta	Delegatul/ Operatorul	
					contractul de furnizare, Operatorul trebuie sa asigure buna desfasurare a activității pe contul si cheltuiala proprie, fara a putea solicita ajustare de tarif. Nu poate constitui in nicio situație un motiv de recuperare de cheltuieli.
8.	Fenomene meteo extreme – inundarea amplasamentelor	In cazul unor ploi torențiale poate avea loc inundarea amplasamentelor, ducand la sistarea activității. Aceasta situație nu este determinata si nici favorizata de operarea neconforma a instalațiilor.		100%	Operatorul trebuie sa intervina asigurand toate categoriile de resurse pentru rezolvarea operativa a problemei. Interventia poate depasi perimetrul strict a amplasamentelor daca situația o cere. Riscul este acoperit de polița de asigurare. Operatorul este indreptățit la recuperarea in totalitate a cheltuielilor, fiind indreptățit și la solicitarea de ajustare a tarifului. Ajustarea tarifului va avea in vedere acoperirea corespunzatoare a riscurilor privind acoperirea acestei categorii de risc.
9.	Securitatea amplasamentelor - furt si vandalizare	Operarea instalatiilor de gestionare a deseurilor este asociata, in general, prezentei pe amplasament sau in vecinatate a colectoarelor informale. O asemenea situație este inacceptabila pe amplasamente sau in vecinatatea acestora.		100%	Operatorul este in totalitate responsabil de asigurarea pazei si integrității bunurilor in limita amplasamentelor predate in operare. Operatorul poate fi indreptățit sa ceara recuperarea costurilor suplimentare numai daca poate demonstra ca autoritațile responsabile cu gestionarea acestor situații nu

Nr.	Denumirea riscului	Descrierea riscului	Alocare		Managementul riscului
			Autoritatea contractanta	Delegatul/ Operatorul	
					si-au indeplinit corespunzator atribuțiile, fara a putea invoca o ajustare a tarifului.
10.	Grad mare de impurificare a deșeurilor la intrarea in instalații	Corelat cu performanțele sistemului de colectare separata, gradul de impurificare a deșeurilor la intrarea in stația de compostare poate varia. In cazul in care gradul de impurificare este mai mare decat cel estimat la proiectarea instalațiilor, operarea conforma a acestora devine dificila.		100%	Includerea unie proceduri de acceptare în stație a deșeurilor biodegradabile va impune în amonte controlul strict al separării deșeurilor;
11.	Operarea neconforma a instalațiilor de tratare a deșeurilor	Operatorul nu opereaza conform Manualului de operare si intretinere existent si conform actelor de reglementare emise de catre autoritațile competente.		100%	Operarea neconforma este constatata de actele de inspecție si control ale autoritaților competente si de auditurile de evaluare a confirmității efectuate de Autoritatea contractanta. Nu vor fi luate in considerare auditurile realizate pentru certificarea sistemelor de management de mediu (ISO 14001). Responsabilitatea si suportarea costurilor conformarii activității revine exclusiv in sarcina Operatorului. Nu sunt indreptățite solicitari de rambursare a cheltuielilor realizate in vederea conformarii si

Nr.	Denumirea riscului	Descrierea riscului	Alocare		Managementul riscului
			Autoritatea contractanta	Delegatul/ Operatorul	
					nici solicitari de ajustare a tarifului pentru conformare.
RISURI DE CERERE					
12.	Cantitatea de deseuri la intrarea in instalatie este mai mica decat cea planificata	Cantitățile lunare cantarite la intrarea in instalatii sunt mai mici decat estimarile pe baza carora s-a bazat oferta de servicii si calcularea tarifului. Scaderea cantitații de deseuri duce in mod direct la scaderea veniturilor.	50%	50%	Operatorul este indreptatit sa solicite aprobarea unei modificări a tarifului, conform dispozițiilor legale în vigoare.
13.	Cantitatea de deseuri la intrarea in instalatii este mai mare decat cea planificata	Cantitățile lunare cantarite la intrarea in instalatii sunt mai mari decat estimarile pe baza carora s-a bazat oferta de servicii si calcularea tarifului. Cresterea cantitații de deseuri duce in mod direct la cresterea veniturilor.	50%	50%	Autoritatea contractanta este indreptată sa solicite aprobarea unei modificări a tarifului.
14.	Fluctuația pieței materialelor valorificabile	Veniturile realizate din valorificarea compostului pot fluctua corelat cu evoluția pieței si independent de performanța instalațiilor (in cazul operarii conforme). In cazul scaderii veniturilor, scaderea semnificativa a veniturilor duce la scaderea rentabilității instalațiilor.	50%	50%	Operatorul sa solicite aprobarea unei modificări a tarifului, conform dispozițiilor legale în vigoare.

Nr.	Denumirea riscului	Descrierea riscului	Alocare		Managementul riscului
			Autoritatea contractanta	Delegatul/ Operatorul	
15.	Cresterea costului operarii	Din motive care nu depind de activitatea Operatorului (ex. inflație) costul operarii crește semnificativ. Operarea conforma a instalațiilor nu mai este posibilă în limita aranjamentelor financiare inițiale.		100%	Contractul trebuie să conțină o clauză referitoare la acest aspect. Este un motiv de ajustare a tarifului.
16.	Insolvența Operatorului	Constatarea intrării în incapacitate de plată a Operatorului. Serviciul nu mai poate fi prestat.	50 %	50%	Documentația de atribuire va fi întocmită de așa natură încât Operatorul identificat să fie solvabil. În cazul în care Operatorul devine insolubil, Contractul se va rezilia iar Autoritatea contractantă va organiza o nouă procedură de achiziție.
ALTE RISURI					
17.	Modificarea cerințelor legale existente la momentul semnării Contractului	Modificări legislative (naționale, locale sau la nivel de bazin hidrografic), inclusiv apariția standardelor de mediu mai restrictive. Aceste modificări pot duce la necesitatea unor investiții suplimentare față de estimările inițiale	100%		Costurile de investiții suplimentare necesare vor fi suportate de către Operator, urmând a fi recuperate de la Autoritatea contractantă. Costurile operaționale suplimentare pot constitui un motiv de solicitare de ajustare a tarifului.
18.	Forța majoră	Forța majoră, astfel cum este definită prin lege, împiedică realizarea contractului. Pierderea sau avarierea activelor proiectului și pierderea/diminuarea	50%	50%	Bunurile mobile și imobile vor fi asigurate în baza viitorului contract. Fondurile acumulate atât de Autoritatea contractantă cât și de Operator pentru

Nr.	Denumirea riscului	Descrierea riscului	Alocare		Managementul riscului
			Autoritatea contractanta	Delegatul/ Operatorul	
		posibilitatii de obtinere a veniturilor preconizate.			dezvoltare și re tehnologizare vor fi utilizate pentru a asigura continuitatea operarii.

Nu sunt considerate riscuri toate condițiile ce vor fi stipulate în Documentația de atribuire, condiții ce trebuie îndeplinite de către Operator (ex. asigurarea cu personal, dotare minimala, autorizari și experienta relevantă, sisteme de management etc).

În această categorie sunt cuprinse toate angajamentele asumate ca atare prin ofertă de către Operator. Prin urmare toate acestea sunt responsabilitati exclusive ale Operatorului pe toata durata de derulare a Contractului.

6.1 Stabilirea penalităților pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a obligațiilor contractuale

Nerespectarea de către Delegat a Indicatorilor de Performanță, stabiliți conform dispozițiilor legale, va atrage obligația Delegatului de a plăti penalități contractuale. Indicatorii de performanță vor constitui, totodată, anexă a contractului de delegare.

INDICATORI CU PENALITĂȚI

- a) **Eficiență în compostare** : *Canitatea totală de deșeuri compostată ca procent din canitatea totală de deșeuri acceptată la Stația de compostare (%) – min. 80 %.*

Pentru neîndeplinirea indicatorilor de performanță, operatorul de sortare va suporta ca și penalitate contractuală contravaloarea tarifului operatorului depozitului conform DEDMI Cristian și contribuția pentru economia circulară pentru cantitățile încredințate operatorului depozitului în vederea eliminării final prin depozitare, care depășesc cantitățile rezultate prin aplicarea indicatorului de performanță

7 CONTRACTELE DE DELEGARE A GESTIUNII

Legea nr. 51/2006 – art. 29 alin. (7) – definește astfel „Contractul de delegare a gestiunii este un contract încheiat în formă scrisă, prin care unitățile administrativ-teritoriale, individual sau în asociere, după caz, în calitate de delegatar, atribuie, prin una dintre modalitățile prevăzute de lege, pe o perioadă determinată, unui operator, în calitate de delegat, care acționează pe riscul și răspunderea sa, dreptul și obligația de a furniza/presta integral un serviciu de utilități publice ori, după caz, numai unele activități specifice acestuia, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului/activității furnizate/prestate, în schimbul unei redevențe, după caz. Contractul de delegare a gestiunii poate fi încheiat de asociația de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, care au calitatea de delegatar. Contractul de delegare a gestiunii este asimilat actelor administrative și intră sub incidența prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.”

- I. În primul rând, se impune o **delimitare a Contractului de delegare de alte categorii / denumiri de contracte existente în legislația română** și cu care este uneori confundat, după cum a rezultat din analiza unor situații existente.

1. contracte de delegare a gestiunii – contracte de concesiune – contracte de (achiziție de) servicii
Conform definiției legale și a denumirii utilizate de Legea nr. 51/2006 toate contractele prin care unitățile administrativ-teritoriale acordă operatorilor dreptul de a presta activități de salubritate pe teritoriul lor constituie contracte de delegare a gestiunii, iar denumirea lor conform normelor legale trebuie să fie aceea de „*contracte de delegare a gestiunii*”, denumire preluată de altfel și în Legea nr. 101/2006. Motivul îl reprezintă faptul că în ceea ce privește fondul, conținutul acestor contracte, normele aplicabile sunt cele din legislația serviciilor publice (Legea nr. 51/2006 ca lege generală și Legea nr. 101/2006 ca lege specială).

Denumirile de „*contracte de concesiune*” sau „*contracte de achiziție de servicii*” provin din legislația achizițiilor publice, respectiv în baza prevederilor Legii nr. 98/2016 și Legii nr. 100/2016, privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, fiind preluate și în cadrul Legii nr. 51/2006, art. 29 alin. (8), doar ca tip de contract pe care poate să-l îmbrace contractul de delegare a gestiunii.

De asemenea atât Legea nr.98/2016, cu modificările și completările sale ulterioare, cât și Legea nr.100/2016, cu modificările și completările ulterioare, prevăd două tipuri de contracte privind serviciile:

- 1) contractul de servicii definit de *art.3 lit.o din Legea nr.98/2016* ca fiind acel contract de achiziție publică de servicii –contractul de achiziție publică care are ca obiect prestarea de servicii, altele decât cele care fac obiectul unui contract de achiziție publică de lucrări potrivit lit. m);
- 2) contractul de concesiune de servicii *definit de art.5 lit.h din Legea nr.100/2016*, ca fiind contractul cu titlu oneros, asimilat potrivit legii actului administrativ, încheiat în scris, prin care una sau mai multe entități contractante încredințează prestarea și gestionarea de servicii, altele decât executarea de lucrări prevăzută la lit. g), unuia sau mai multor operatori economici, în care contraprestația pentru servicii este reprezentată fie exclusiv de dreptul de a exploata serviciile care fac obiectul contractului, fie de acest drept însoțit de o plată”

Distincția dintre contractul de concesiune și contractul de achiziție publică se realizează în funcție de distribuția riscurilor, după cum urmează: contractul prin intermediul căruia contractantul, în calitate de concesionar, primește dreptul de a exploata serviciile, preluând astfel și cea mai mare parte din riscurile aferente exploatării acestora, este considerat a fi contract de concesiune de servicii, în caz contrar fiind considerat contract de achiziție publică de servicii.

Această distincție între „contracte de servicii” și „contracte de concesiune de servicii” este utilă și din punct de vedere procedural pentru a determina regulile aplicabile pentru organizarea procedurii de atribuire:

- HG nr. 395/2016 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Legea nr.98/2016, în cazul contractelor de servicii, respectiv
- HG nr.867/2016, pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor Legii nr.100/2016, privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

Pe de altă parte, conform prevederilor art. 14² din Legea nr.101/2006 așa cum aceasta a fost modificată prin prevederile OUG nr.133/2022: "În cazul încetării înainte de termen a contractului/contractelor de delegare a gestiunii prin care se implementează proiecte de investiții în sistemul de management al deșeurilor finanțate din fonduri nerambursabile, asociația de dezvoltare intercomunitară are obligația de a încheia contracte de servicii, pe motive de urgență, în vederea asigurării continuității activității/activităților ce au făcut obiectul contractului de delegare care a încetat."

Analiza sintetică a celor mai sus expuse a relevat faptul viitorul contract de delegare a gestiunii activității de salubritate va fi considerat contract de servicii. Pentru atribuirea contractului vor fi aplicate prevederile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice.

De asemenea trebuie făcută deosebirea clară între:

1. contracte de delegare a gestiunii – contracte de prestări servicii încheiate de operator cu utilizatorii

- în cadrul modalității de organizare a serviciului la nivelul UAT: „contractele de delegare a gestiunii” încheiate de unitățile administrativ-teritoriale cu operatori, contracte care prezintă caracteristicile enunțate în definiția legală a acestor contracte, asupra careia am insistat mai sus, pe de o parte, și
- ca o modalitate de furnizare/prestare a serviciului către populație: „contractele de prestări servicii” încheiate de operator cu utilizatorii⁴ directi ai serviciului, persoane fizice și juridice, pe de altă parte.

Diferența de ordin legal între cele două tipuri de contracte este cu atât mai evidentă dacă luăm în considerare ca ele **constituie sursa a două tipuri de raporturi juridice distincte, pe de o parte între autoritățile locale și operator (contractul de delegare), pe de alta parte între operator și utilizatori (contractul de prestari servicii)**, conform art. 23 din Legea nr. 51/2006:

- alin. (1) – „**Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și operatori sunt reglementate prin:**
 ”a) hotărâri privind darea în administrare a furnizării/prestării serviciilor de utilități publice către operatorii de drept public prevăzuți la art. 28 alin. (2) lit. a), respectiv

⁴Conform definiției legale din art. 2 lit. i) din legea nr. 51/2006, utilizatorii sunt „persoane fizice sau juridice care beneficiază, direct ori indirect, individual sau colectiv, de serviciile de utilități publice, în condițiile legii”, iar art. 41 din legea enumeră categoriile de utilizatori: utilizatorii casnici persoane fizice sau asociații de proprietari/locatari; agenții economici; instituțiile publice.

contracte de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice către operatorii prevăzuți la art. 28 alin. (2) lit. b), în cazul gestiunii directe;

b) contractele de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, în cazul gestiunii delegate."

- alin. (2) - „**(2) Raporturile juridice dintre operatorii serviciilor de utilități publice și utilizatorii acestor servicii sunt reglementate de contractul de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice încheiat cu respectarea prevederilor contractului-cadru de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice, a prevederilor legale în vigoare, a regulamentelor serviciilor și a caietelor de sarcini specifice acestora.**”.

Mai mult, contractele de delegare a gestiunii sunt definite și reglementate de art. 29 și următoarele din Legea nr. 51/2006 (cum am arătat mai sus), în vreme ce contractele de prestări servicii încheiate de operatori cu utilizatorii sunt reglementate de Ordinul ANRSC nr. 112/2007 privind aprobarea Contractului-cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților.

De asemenea, nici efectele (drepturile și obligațiile) pe care le pot nasc aceste două tipuri de contracte între părți nu sunt aceleași:

- **doar contractul de delegare a gestiunii dă dreptul și obligația operatorului de a presta serviciul de salubritate pe teritoriul UAT cu care a încheiat respectivul contract;**
- contractul de prestări servicii naște drepturi și obligații doar în ceea ce privește relația operatorului cu utilizatorul (persoana fizică/juridică) cu care a încheiat acel contract.

Prin urmare **sunt greșite următoarele abordări:**

- încheierea de către UAT cu operatorul a unui contract de delegare a gestiunii care să fie elaborat pe modelul contractului-cadru aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 112/2007 deoarece acel contract-cadru reglementează alt tip de contract, distinct de contractul de delegare, respectiv contractul de prestări servicii între operator și utilizatorii serviciului (persoane fizice/juridice);
- considerarea drept contract de delegare a unui contract de prestări servicii încheiat de autoritatea administrației publice locale (cel mai adesea „Primarie”) în calitate de utilizator-instituție publică cu un operator de salubritate.

Un aspect esențial legat de această distincție între contractele de delegare și contractele de prestări servicii corespunzătoare contractului-cadru aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 112/2007 este acela că **niciodată contractele încheiate direct de operator cu utilizatorii nu pot ține locul contractelor de delegare și, mai mult, nu pot fi încheiate în mod legal dacă nu există în prealabil contracte de delegare a gestiunii serviciului între operator și UAT-ul pe raza căruia se prestează serviciul.**

De asemenea, situația în care UAT nu are încheiat un contract de delegare cu un operator de salubritate, dar există contracte de prestări servicii individuale încheiate de un operator de salubritate direct cu utilizatorii este neconformă cu prevederile legale imperative în materia serviciilor publice, deoarece, așa cum am arătat, dreptul celui operator de a presta servicii de salubritate pe teritoriul respectivei localități (și implicit de a încheia contracte individuale cu utilizatorii) nu poate decurge, în mod legal, decât dintr-un contract de delegare a gestiunii legal încheiat de respectivul operator cu UAT pe teritoriul căruia prestează serviciul. Mai mult, în această situație se pune în mod legitim problema existenței licenței ANRSC pentru acel operator, cu precizarea că ne referim la o licență care să îi dea dreptul de a opera serviciul pe teritoriul UAT care ne interesează, iar localitatea pentru care se eliberează licența este menționată în anexele care cuprind condițiile speciale asociate licențelor, operatorul putând avea licență valabilă pentru altă localitate, care însă nu îi dă dreptul de a opera decât pe teritoriul acelei localități pentru care i-a fost eliberată respectiva licență. Problema licenței ANRSC se pune în acest caz deoarece pentru eliberarea unei astfel de licențe, operatorul trebuie să depună la ANRSC, conform art. 21 al. (1) lit. d) din Regulamentul privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice (aprobat prin HG nr. 745/2007): „copie de pe contractul/contractele de delegare a gestiunii serviciului încheiat/încheiate cu autoritățile administrației publice locale, în cazul gestiunii delegate”, or în situația premisa în speță este că nu există un astfel de contract de delegare. Prin urmare unitățile administrativ-teritoriale care se află în această situație nu au serviciul de salubritate organizat conform legii și vor fi încadrate în categoria UAT fără contracte de salubritate valabile.

II. În al doilea rând, odată ce s-a stabilit existența unui contract care poate fi calificat din punct de vedere legal drept contract de delegare a gestiunii se impune o analiză a conținutului și modului de atribuire a acestuia.

1. În ceea ce privește conținutul contractelor de delegare a gestiunii activităților de salubritate

Conform art. 29 alin. (11) din Legea nr. 51/2006, toate contractele de delegare a gestiunii, indiferent de activitățile delegate, trebuie să cuprindă următoarele clauze obligatorii:

a) denumirea părților contractante

În ceea ce privește denumirile părților contractante facem următoarele precizări:

- unitatea administrativ-teritorială sau unitățile administrativ-teritoriale care deleagă împreună gestiunea unor activități componente ale serviciului de salubritate poartă denumirea, conform legii, de „Delegatar”
- operatorul caruia i se deleagă gestiunea este denumit, conform legii, „Delegat”
- chiar în situația în care acest contract este încheiat de ADI calitatea de delegatar o au în continuare împreună UAT membre ale acelei ADI care sunt părți la contract; ADI este doar un mandatar al acestora, care acționează în numele și pe seama delegatarului;

- parte la contract este întotdeauna unitatea administrativ-teritorială, singura care are personalitate juridică conform Codului Administrativ.

b) obiectul contractului

Obiectul contractului va include următoarele activități din cadrul serviciului de salubritate:

- tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică.

c) durata contractului;

Durata contractului va fi de 1 an, respectiv 12 de luni, de la Data de Începere a Contractului, cu posibilitate de prelungire până la desemnarea unui operator prin procedura de licitație publică deschisă.

Conform prevederilor art.32 alin.3 din Legea nr.51/2006: "(3) Durata contractelor de delegare a gestiunii este limitată. Pentru contractele de delegare a gestiunii a căror durată estimată este mai mare de 5 ani, aceasta se stabilește, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 98/2016, ale Legii nr. 99/2016 și ale Legii nr. 100/2016 și nu va depăși durata maximă necesară recuperării investițiilor prevăzute în sarcina operatorului/operatorului regional prin contractul de delegare. În cazul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale, cu excepția celor care sunt membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, sunt obligate ca, periodic, o dată la 5 ani, să facă analize privind eficiența economică a serviciului, respectiv să schimbe modalitatea de gestiune a serviciilor publice, după caz."

Conform art.104 alin.4 din Legea nr.98/2016 : " În cazul prevăzut la alin. (1) lit. c), autoritatea contractantă nu are dreptul de a stabili în documentele achiziției durata contractului pe o perioadă mai mare decât cea necesară pentru a face față situației neprevăzute care a determinat aplicarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare. "

d) aria teritorială pe care vor fi prestate serviciile;

e) drepturile și obligațiile părților contractante cu privire la furnizarea/prestarea serviciului și la sistemul de utilități publice aferent, respectiv conținutul și durata obligațiilor de serviciu public.

f) modul de repartizare a riscurilor între părți, în cazul contractelor de concesiune;

g) natura oricăror drepturi exclusive sau speciale acordate delegatului;

h) sarcinile și responsabilitățile părților cu privire la investiții/programele de investiții, precum reabilitări, modernizări, obiective noi, extinderi, inclusiv modul de finanțare a acestora;

i) indicatorii de performanță privind calitatea și cantitatea serviciului și modul de monitorizare și evaluare a îndeplinirii acestora;

j) prețurile/tarifele pe care delegatul are dreptul să le practice la data începerii furnizării/prestării serviciului, precum și regulile, principiile și/sau formulele de ajustare și modificare a acestora;

k) compensația pentru obligațiile de serviciu public în sarcina delegatului, dacă este cazul, cu indicarea parametrilor de calcul, control și revizuire a compensației, precum și modalitățile de evitare și recuperare a oricărei supracompensații;

- l) modul de facturare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate direct utilizatorilor și/sau delegatarului, după caz;
- m) nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz; la stabilirea nivelului redevenței, autoritatea publică locală va lua în considerare valoarea calculată similar amortizării pentru mijloacele fixe aflate în proprietate publică și puse la dispoziție operatorului odată cu încredințarea serviciului/activității de utilități publice și gradul de suportabilitate al populației. Nivelul redevenței se stabilește în mod transparent și nediscriminatoriu pentru toți potențialii operatori de servicii de utilități publice, utilizându-se aceeași metodologie de calcul;
- n) garanția de bună execuție a contractului, cu indicarea valorii, modului de constituire și de executare a acesteia;
- o) răspunderea contractuală;
- p) forța majoră;
- q) condițiile de revizuire a clauzelor contractuale;
- r) condițiile de restituire sau repartiție, după caz, a bunurilor, la încetarea din orice cauză a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a bunurilor rezultate din investițiile realizate;
- s) menținerea echilibrului contractual;
- t) cazurile de încetare și condițiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii;
- u) forța de muncă;
- v) alte clauze convenite de părți, după caz.

Există două categorii de bunuri care sunt folosite în executarea contractului:

- bunuri de retur: sunt acele bunuri care la încetarea din orice cauza a contractului revin deplin drept, gratuit și libere de orice sarcină delegatarului, fiind bunuri de retur atât bunurile proprietatea publică sau privată a UAT date în administrare operatorului, cât și bunurile rezultate din investițiile obligatorii prevăzute de contractul de delegare în sarcina operatorului însă acestea din urmă sunt proprietatea operatorului pe durata contractului abia la încetarea contractului intrând în proprietatea UAT,
- bunuri proprii: acele bunuri care aparțin delegatului (operatorului) și care la încetarea contractului rămân în proprietatea acestuia.

Este de precizat și faptul că:

- pe lângă definirea celor două categorii de bunuri, contractul trebuie să identifice, cel puțin generic, bunurile care fac parte din fiecare categorie;
 - este indicat ca în contract să se stipuleze care sunt obligațiile operatorului de a realiza investiții în întreținerea și înlocuirea bunurilor de retur;
- De asemenea, potrivit art. 29 alin. (10) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 cu modificările și completările ulterioare, contractul de delegare a gestiunii va fi însoțit în mod obligatoriu de următoarele anexe:
- a) caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului;
 - b) regulamentul serviciului;

- c) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului;
- d) procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute la lit. c);
- e) indicatori tehnici corelați cu țintele/obiectivele asumate la nivel național.

Regulamentul serviciului și caietul de sarcini trebuie să fie elaborate conform regulamentului-cadru aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 82/2015, respectiv caietului de sarcini cadru aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 111/2007.

2. În ceea ce privește modalitatea atribuirii contractelor de delegare a gestiunii

Regula atribuirii contractelor de delegare este prin licitație publică.

Alin. (8) al art. 29 din Legea nr. 51/2006, republicată, prevede următoarele: „Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice poate fi:

- a) contract de concesiune de servicii;
- b) contract de achiziție publică de servicii.”

Conform prevederilor coroborate ale:

Legii nr. 51/2006

- (art. 29 alin. 9) conform careia: „procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se stabilește, după caz, în baza prevederilor Legii nr. 98/2016, Legii nr. 99/2016 și Legii nr. 98/2016, care reglementează ca proceduri de atribuire:

- a) licitația deschisă;
- b) licitația restrânsă;
- c) negocierea competitivă;
- d) dialogul competitiv;
- e) parteneriatul pentru inovare;
- f) negocierea fără publicare prealabilă;
- g) concursul de soluții;
- h) procedura de atribuire aplicabilă în cazul serviciilor sociale și al altor servicii specifice;
- i) procedura simplificată.

Dată fiind incidența unei situații de urgență, generate de încetarea înainte de termen a contractului de delegare și imposibilității derulării și finalizării unei proceduri competitive în termenul de maxim 90 de zile în care operatorul are obligativitatea asigurării continuității serviciilor conform art. 33 alin.2 lit.(b) și alin.3 din Legea nr.51/2006, potrivit prevederilor art. 14² din Legea nr.101/2006 așa cum aceasta a fost modificată prin prevederile OUG nr.133/2022,

Ne ne aflăm în situația incidenței prevederilor art.104 alin.1 lit.c din Legea nr.98/2016, privind aplicarea procedurii de „negociere fără publicare prealabilă”.

7. MOTIVELE CARE JUSTIFICĂ DELEGAREA

7.1 Motive de ordin tehnic și instituțional

Pe baza analizei situației gestiunii activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică, a putut fi trasată următoarea strategie în ceea ce privește modalitățile de desemnare a unor noi operatori de salubritate:

Opțiunea 1 – Delegarea gestiunii activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică pentru toate UAT-uri către un singur operator desemnat prin procedură de negociere fără publicare prealabilă.

Opțiunea 2 – Delegarea gestiunii activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică; pentru fiecare din UAT-uri, către operatori diferiți desemnați prin procedură de negociere fără publicare prealabilă.

Tabel 4: Avantajele și dezavantajele opțiunilor privind delegarea activităților

Opțiune	Avantaje	Dezavantaje
Opțiunea 1 un contract pentru toate UAT-uri	- Organizarea unei singure proceduri de negociere; - Gestiune unitară și mai eficientă pentru un singur operator; - Reducerea costurilor de operare, cel puțin în ceea ce privește componenta costurilor fixe (date de crearea unei singure baze de lucru a operatorului, personal de conducere și TESA în număr mai redus, etc.), - asigurarea încadrării taxelor în gradul de suportabilitate de 1,8% din veniturile decilei celei mai sărace prevăzut de Master Planul SMID Sibiu,	- Procedură de negociere mai complexă; - Există riscul unei concurențe mai scăzute, dat fiind numărul mai mic de operatori cu experiență similară.
Opțiunea 2	- Posibilitatea unei concurențe crescute la procedura de negociere;	- Organizarea mai multor proceduri de negociere, pentru

Opțiune	Avantaje	Dezavantaje
câte un contract pentru fiecare din UAT-uri, către operatori diferiți desemnați prin negociere	- proceduri de negociere mai simple.	fiecare uat separat, opțiunea cea mai eficientă fiind organizarea unei singure proceduri de negociere pentru toate uat-urile; - contravine dispozițiilor art. 14³ din Legea nr.101/2006; - costuri de operare crescute; - există posibilitatea ca activitatea să fie delegată doar pentru una dintre uat-uri, care ar prezenta interes crescut, iar pentru celelalte care nu mai prezintă interes nu, ceea ce ar crea grave disfuncționalități sistemului de management integrat al deșeurilor în aceste zone; - neasigurarea încadrării taxelor în gradul de suportabilitate de 1,8% din veniturile decilei celei mai sărace;

Din analiza de mai sus se observa ca **opțiunea 1** este opțiunea care prezintă cele mai evidente avantaje, fiind opțiunea recomandată a fi aleasă.

Această opțiune, care constă în delegarea prin procedură de negociere pe o perioadă determinată de 1 an conform prevederilor legale a activităților serviciului de Salubritate prezentate de către ADI ECO Sibiu în numele și pe seama celor localităților componente ale Zonei 4 Mediaș din județul Sibiu este necesară în vederea asigurării prestării serviciilor în situația de urgență.

7.2 Motive de mediu

În cazul gestiunii directe, realizată prin intermediul unor operatori de drept public, operatorul nou înființat nu va avea experiența necesară prestării unui astfel de serviciu, existând riscul, mai ales la începutul activității, apariției de neconformități.

Altfel, în cazul gestiunii delegate, va fi vizată selectarea unui operator cu experiență în domeniu, criteriile de selecție care vor fi propuse în Documentația de atribuire încurajând operatorii care au implementat cele mai moderne standarde de mediu și calitate (sistemul ISO 14001, 9001 etc), ceea ce se va transpune într-o performanță ridicată în ceea ce privește managementul mediului.

Oricum, indiferent de modul de operare ales (gestiune directă sau delegată), operatorul public sau privat va opera în limitele actelor de reglementare a activității emise de autoritățile de mediu competente, neputând exista derogări de la încadrarea în limitele stabilite de acestea.

Practic, alegerea opțiunii gestiunii delegate asigură selectarea unui operator cu o mai mare experiență în domeniu, și care va putea gestiona activitatea în condițiile unui management performant al calității mediului.

7.3 Motive de ordin social

Urmând raționamentul prezentat mai sus, din punct de vedere al protecției sănătății populației, alegerea opțiunii gestiunii delegate este preferată deoarece asigură selectarea unui operator cu experiență în domeniu, care va aplica standarde ridicate de protecție a mediului, implicit a sănătății populației rezidente.

În ceea ce privește igiena și securitatea muncii, alegerea opțiunii gestiunii delegate este preferată deoarece, în funcție de criteriile din Documentația de Atribuire, poate asigura selectarea unui operator certificat care implementează un sistem de management performant din punct de vedere operational, care minimizează riscurile pentru angajați și alte părți interesate.

7.4 Motive de ordin economico-social

Motivele de ordin economico-social care stau la baza delegării gestiunii activităților de salubritate, constau în:

- localitățile din Zona 4 Mediaș nu dispun de baza materială necesară desfășurării activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;
- localitățile din Zona 4 Mediaș nu dispun de resursele financiare necesare achiziționării bazei materiale necesare prestării activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică, în condițiile în care trebuie să cofinanțeze proiecte europene și să realizeze investiții importante în infrastructura stradală;

- ADI ECO Sibiu va urmări să se realizeze un raport calitate/preț cât mai bun pe perioada de derulare a contractului și un echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract;
- Structura și nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestației și vor fi fundamentate în conformitate cu prevederile legale în vigoare și cu încadrarea în gradul de suportabilitate al populației calculate conform Machetei de calcul pusă la dispoziție de Ministerul Mediului de 1,8% din venitul decilei celei mai sărace și vor fi supuse aprobării Consiliilor Locale.

8. FEZABILITATE TEHNICĂ

8.1. PARAMETRII OPERAȚIONALI AI ACTIVITĂȚII

8.1.1 Descrierea tipurilor de activități solicitate ofertantului:

Obiectul principal al viitorului contract de delegare este:

- tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;

Zona de Operare (aria delegării) cuprinde: *municipiul Mediaș, Orașul Copșa Mică, Orașul Dumbrăveni, Comuna Alma, Comuna Ațel, Comuna Axente Sever, Comuna Bazna, Comuna Biertan, Comuna Blajel, Comuna Brateiu, Comuna Dârlos, Comuna Hoghilag, Comuna Laslea, Comuna Micăsa, Comuna Mihăileni, Comuna Moșna, Comuna Șeica Mare, Comuna Șeica Mică, Comuna Târnava, Comuna Valea Viilor*

Cu privire la ***exclusivitatea prestării activităților de salubritate*** a delegatului, aceasta este conferită de art.20 alin.2 lit e) din Legea 101/2006 a serviciului de salubritate a localităților potrivit căreia, se acordă operatorului exclusivitatea prestării activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică în aria de delegare.

8.1.2. Tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică

Operatorul activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică va asigura:

- (1) respectarea legislației, normelor, prescripțiilor și regulamentelor privind igiena

muncii, protecția muncii, gospodărirea apelor, protecția mediului, urmărirea comportării în timp a construcțiilor, prevenirea și combaterea incendiilor;

- (2) exploatarea, întreținerea și reparația instalațiilor și utilajelor cu personal autorizat în funcție de complexitatea instalației și specificul locului de muncă;
- (3) respectarea indicatorilor de performanță și calitate stabiliți prin contractul de delegare;
- (4) furnizarea către ADI ECO Sibiu, respectiv A.N.R.S.C., A.P.M., Garda de Mediu și oricăror altor instituții abilitate a informațiilor solicitate și accesul la documentațiile și la actele individuale pe baza cărora prestează serviciul de salubritate, în condițiile legii;
- (5) respectarea angajamentelor luate prin contractele comerciale încheiate cu operatorul de colectare și transport de pe raza Zonei 4 Mediaș din județul Sibiu;
- (6) prestarea serviciului delegat către toți utilizatorii din zona delegată, respectiv tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică predate de către operatorul de colectare și transport de pe raza Zonei 4 Mediaș din județul Sibiu;
- (7) transportul reziduurilor rezultate din tratarea aerobă a biodeșeurilor la depozitul de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;
- (8) aplicarea de metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare;
- (9) elaborarea planurilor anuale de revizii și reparații executate cu forțe proprii și/sau cu terți;
- (10) realizarea unui sistem de evidență a gestionării sesizărilor și reclamațiilor;
- (11) evidența orelor de funcționare a utilajelor;
- (12) ținerea unei evidente a gestiunii deșeurilor și raportarea situației periodice, autorităților competente, conform reglementărilor în vigoare și a cerințelor contractuale;
- (13) asigurarea personalului necesar pentru prestarea activităților asumate prin contract;
- (14) asigurarea mijloacelor tehnice și a personalului de intervenție;
- (15) o dotare proprie cu instalații și echipamente specifice necesare pentru prestarea activităților delegate;

Prestarea activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică se va executa astfel încât să se realizeze:

- (1) continuitatea activității, indiferent de anotimp și condițiile meteo, cu respectarea prevederilor contractuale;
- (2) corectarea și adaptarea regimului de prestare a activității la cerințele utilizatorului;

- (3) controlul calității serviciului prestat;
- (4) respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne de prestare a activității;
- (5) ținerea la zi a documentelor cu privire la prestarea serviciului;
- (6) respectarea regulamentului serviciului de salubritate aprobat de autoritatea administrației publice locale/ADI ECO Sibiu în condițiile legii;
- (7) prestarea activității pe baza principiilor de eficiență economică, având ca obiectiv reducerea costurilor de prestare a serviciului;
- (8) asigurarea capacității de tratare a deșeurilor, pentru prestarea serviciului pentru întreaga cantitate de deșeuri municipale predată din zona delegată;
- (9) asigurarea infrastructurii de tratare eficiente în exploatare cu încadrarea în normele naționale privind emisiile poluante și asigurarea unui serviciu de calitate;
- (10) îndeplinirea indicatorilor de performanță, specificați în Contractul de delegare;
- (11) asigurarea, pe toată durata de executare a serviciului, de personal calificat și în număr suficient.

Statia de compostare Tarnava, cu o capacitate de 7.000 tone/an, va asigura compostarea deșeurilor biodegradabile municipale colectate separat de pe teritoriul municipiului Medias. De asemenea, în limita capacității disponibile vor fi acceptate la compostare și deșeuri biodegradabile colectate separat din celelalte unități administrativ teritoriale din zona din zona 4 Medias. Categoriile de deșeuri colectate separat care vor fi supuse compostării sunt: deșeuri biodegradabile colectate de la populație, deșeuri de la cantine și restaurante, deșeuri din parcuri și grădini și deșeuri din piețe.

Amplasamentul pe care s-a construit statia de compostare se afla pe teritoriul administrativ al localității Tarnava în partea de sud, la aproximativ 2.300 m de aceasta. Suprafața totală a amplasamentului este de aprox. 22.000 mp. Terenul se regăsește în patrimoniul public al comunei Tarnava.

Amplasamentul are următoarele vecinătăți:

- la nord – depozit de deșeuri neconform, teren privat;
- la sud – teren viran (consiliul local Tarnava) și virogi;
- la est – teren viran a consiliului local Tarnava, albia secată a unui parau și un deal;
- la vest – drumul de acces balast dinspre drumul național Copsa Mica-Medias depozit de deșeuri care mai departe se transformă în drum forestier.

Parametrii tehnici care au fost folosiți la proiectarea stației de compostare sunt:

- cantitate de deșeuri la intrare (inclusiv impurități): 7.300 t/an

- cantitate deseuri biodegradabile: 7.000 t/an
- număr zile lucrătoare într-un an: 312
- număr schimburi de lucru: 1

Principalele zone tehnologice ale stației de compostare sunt: zona de recepție și stocare, zona de pre-tratare, zona de compostare, zona de compostare intensivă, zona de maturare și zona stocare compost.

După cantărirea camioanelor, deșeurile biodegradabile sunt descărcate în zona stabilită, direct pe platforma construită, un încărcător frontal realizând alimentarea stației. Echipamentul de încărcare este prevăzut cu un desfăcător de saci.

Apoi deșeurile sunt transportate cu ajutorul unei benzi transportoare la cabina de sortare, unde are loc sortarea manuală a fracțiilor nebiodegradabile mari. Materialul nebiodegradabil selectat este stocat în containerele de sub cabina de sortare, urmând a fi transportat spre eliminare la depozitul conform de la Cristian.

La ieșirea din cabina de sortare, separatorul magnetic asigură separarea deșeurilor metalice. Acestea sunt transportate cu ajutorul unei benzi, descărcate într-un container și ulterior valorificate.

Deșeurile biodegradabile sortate sunt tocate și transportate în zona de stocare a deșeurilor tocate. De aici sunt preluate, transportate și așezate cu ajutorul încărcătorului frontal în 5 brazde (gramezi) în vederea compostării intensive. Procesul va dura 4 săptămâni, asigurându-se ventilarea și udarea acestora (dacă este cazul). Gramezile vor fi acoperite cu o folie realizată dintr-un material special.

După terminarea procesului de compostare intensivă, deșeurile sunt transportate în zona de maturare și depuse în 9 gramezi. Procesul de maturare se desfășoară pe parcursul a 12 săptămâni.

După maturare, materialul rezultat trece printr-un proces de separare și sitare (se separă compostul maturat fin de impurități). Compostul rezultat este stocat temporar în vederea valorificării în sopronul stocare compost.

8.1.3 Obiectul final al viitorului contract raportat la fezabilitatea tehnică :

Obiectul principal al contractului de delegare va fi:

- a) tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;

8.2 ESTIMAREA CANTITĂȚILOR

La nivelul ariei de operare, conform cantităților raportate de operatorul stației de compostare Târnava, au fost recepționate următoarele cantități de deșeuri în vederea tratării:

Date anuale	2022(an calendaristic)
Intrări deșeuri biodegradabile și verzi din zona 4	2422 tone
Intrări nămol	Cantitatea maximă (anuală) de nămol rezultat de la epurarea apelor uzate programată în vederea tratării o reprezintă diferența dintre capacitatea stației de compostare și cantitatea efectiv colectată separat de biodeșeuri (recepționată în vederea tratării de la operatorii de colectare-transport).

Viitorul operator al stației va prelua prin proces-verbal de predare-primire eventualele cantități de deșeuri biodegradabile recepționate în stație cât și eventualele cantități de deșeuri aflate în faza de compostare intensivă și maturare, preluate de la fostul operator prin intermediul ADI ECO Sibiu.

8.3 INVESTIȚII ÎN SARCINA OPERATORULUI DELEGAT

Autoritatea contractantă solicită operatorului realizarea unor investiții suplimentare după cum urmează:

- 1 container metalic de 30 m³ pentru stocarea deșeurilor biodegradabile (lemnose) cu dimensiuni mari (mai mari de 100 mm și 700 mm lungime) extrase din flux în zona de stocare temporară și inspecție;
- 1 container metalic de 20 m³ pentru deșeuri neconforme care se colectează și se transportă la eliminare;
- 4 containere metalice de 4 m³ pentru colectarea deșeurilor neconforme la posturile de sortare;
- 1 furtun pentru stropirea brazdelor din zona de compostare intensivă, cu tambur de derulare, având lungimea de minim 50 de m, diametrul nominal de ½ toli cu inserție pentru folosință îndelungată;
- 1 camion cu mecanism de manipulare cu furcă pentru containerele de 4 m³ (skip - loader).

Echipamentele necesare vor fi achiziționate de către Operator și reprezintă bunuri proprii.

9. FEZABILITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ

9.1. Estimarea tarifelor maxime ale serviciului și verificarea sustenabilității

În cadrul Studiului de Fezabilitate, parte a Aplicației de Finanțare a proiectului SMID (capitolul 9.4) sunt prezentate, pentru activitatea de compostare, următoarele costuri de operare și întreținere pentru activitățile serviciului de salubritate, care reprezintă tarife maxime ale operatorilor:

-pentru activitatea de compostare – 28,7 euro/to, ceea ce reprezintă 32,32 euro/to în prețuri curente pentru anul 2015, considerând o rată medie a inflației de 2%.

Dacă se consideră un curs mediu euro/leu la nivelul anului 2013 de 4,419 lei/euro, tariful maximal aferent activității de compostare devine 142,82 lei/to, fără a lua în considerare tariful de depozitare și contribuția pentru economia circulară.

Conform Contractului de delegare nr.462/29.11.2016, tariful de compostare oferit la nivelul anului 2016 și care nu a fost supus ajustării sau modificării este de:123,42 lei/to fără TVA din care 111 lei/to fără TVA care reprezintă activitatea de compostare și 60,79 lei/to raportat la cantitatea depozitată, tariful de depozitare.

Potrivit prevederilor art.33 din Ordinul ANRSC nr.640/2022, tarifele de salubritate se ajustează la intervale de minim 3 luni, prin aplicarea coeficientului indicelui prețurilor de consum total (IPC total).

Având în vedere creșterea prețurilor de piață în perioada 2016 – 2023 pentru toate elementele de cost, în special creșterea salariului minim pe economie, prețul carburanților, al energiei electrice, etc., pentru estimarea tarifului maximal se va proceda la ajustarea tarifului în vigoare prin aplicarea IPC total .

Conform Institutului Național de Statistică, pentru perioada noiembrie 2016 – decembrie 2022 (ultima dată actualizată) IPC Totale este:

Indicele lunar al prețurilor de consum		
Perioada curentă	Perioada de referință	TOTAL IPC (%)
2022 - Decembrie	2016 - Noiembrie	142,97

Astfel, prin aplicarea IPC total de 142,97 %, tariful maximal aferent activității de compostare devine:

Tarif maximal = 111 lei/to x 142,97% = 158,70 lei/to fără TVA

Tariful maximal nu include tariful de depozitare aferent cantităților de reziduuri destinate eliminării finale prin depozitare și nici contribuția pentru economia circulară, care se vor înscrie ca poziție distinctă pe facturile emise către beneficiarii serviciilor.

Contravaloarea Serviciului furnizat este facturată de Delegat:

- a) Unităților administrativ-teritoriale pentru activitatea de tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică predate la stația de compostare de către operatorul de colectare și transport, conform cantităților provenite de pe raza fiecărui u.a.t.;
- b) Operatorului de colectare și transport pentru deșeurile pentru activitatea de de tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică predate la stația de compostare din alte surse;
- c) generatorilor pentru activitatea de de tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică predate la stația de compostare din alte surse.

Delegatul va percepe tarife distincte pentru activitățile care fac obiectul contractului de delegare, astfel:

T1 = pentru activitatea de tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, tariful de compostare - T compostare _____ lei/to fără TVA

Tarifele oferite nu vor putea depăși valoarea tarifului maximal de 158,70 lei/to fără TVA sub sancțiunea respingerii ofertei ca fiind neconformă.

Având în vedere cantitățile totale de deșeuri biodegradabile și nămol acceptate la stația de compostare Târnava în anii precedenți, ofertanții vor utiliza la fundamentarea tarifului cantitatea de 5.000 to/an.

Operatorul stației de compostare evidențiază distinct pe factura emisă valoarea contribuției pentru economia circulară, precum și cheltuielile cu depozitarea, ambele calculate la cantitatea de reziduuri destinată a fi eliminată prin depozitare rezultată din aplicarea indicatorului de performanță aferent activității.

Valorificarea deșeurilor compostate cade în sarcina exclusivă a operatorului delegat, iar veniturile obținute din valorificare vor fi reținute de către operatorul de tratare pentru acoperirea costurilor de tratare.

În raporturile juridice/contractuale dintre autoritățile administrației publice locale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară și operatorii care desfășoară activități de salubritate pe fluxul deșeurilor municipale se aplică exclusiv tarife fundamentate în lei/tonă

Pentru tariful ofertat vor fi prezentate în mod obligatoriu Fișa de fundamentare a tarifului și Memoriul tehnico-economic justificativ întocmite conform prevederilor și formularelor Ordinului ANRSC nr.640/2022 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile de salubritate, precum și de calculare a tarifelor/taxelor distincte pentru gestionarea deșeurilor și a taxelor de salubritate, sub sancțiunea respingerii ofertei ca fiind neconformă.

În vederea emiterii facturilor către utilizatorii, Delegatul va aplica la facturare doar tarifele de facturare aprobate.

Având în vedere Aplicația de Finanțare a SMID Sibiu, care impune încadrarea tarifelor operatorilor de salubritate în gradul de suportabilitate al populației, și luând în considerare Planul de evoluție al taxelor la nivelul Județului Sibiu, se propune o formulă de verificare a încadrării tarifului maximal pentru activitatea care face obiectul delegării sub limita pragului de suportabilitate a populației;

Astfel, trebuie ca toate costurile de colectare, transport, tratare și depozitare ale deșeurilor municipale, să fie mai mici decât nivelul aprobat de suportabilitate al taxei populației, pe mediul urban de rezidență, având în vedere faptul că doar în mediul urban este implementată colectarea separată a biodeșeurilor.

Pentru anul 2023, valorile maxime ale taxei de salubritate (care să acopere toate costurile de mai sus) vor putea fi:

Mediul urban: 19,03 lei/lună/persoană (2023)

În mediul urban, așadar, expresia algebrică a tarifelor, prin raportare la taxa suportabilă, tarifele actuale și tariful maximal propus și indicatorii de performanță, va fi:

$$19,03 \text{ lei/lună} \geq [(I_{Gu} \times 30 \text{ zile}) / 1000] \times [(23,8\% \times T_{rec}) + (59,2\% \times T_{Rez}) + (17\% \times T_{Bio})] ;$$

Unde:

T_{rec} = tarif colectare și transport reciclabil și sortare reciclabil = 1149,94 lei/to

T_{Rez} = tariful colectare și transport deșeuri reziduale include tariful operatorului depozitului DEDMI Cristian și contribuția pentru economia circulară = 455,42 lei/to

T_{Bio} = tariful colectare și transport deșeuri biodegradabile plus tariful maximal de compostare = 348,61 lei/to + 158,70 lei/to = 507,31 lei/to

I_{Gu} = indici de generare pe mediile de rezidență urban;

Simplificând inegalitatea de mai sus, se ajunge la expresia:

$$19,03 \text{ lei} / [0,77 \text{ kg/loc/zi} \times 30 \text{ zile}] / 1000 \geq (23,8\% \times T_{rec}) + (59,2\% \times T_{Rez}) + (17\% \times T_{Bio})$$

în continuare:

$$823,81 \text{ lei/to} \geq (23,8\% \times 1149,94 \text{ lei/to}) + (59,2\% \times 455,42 \text{ lei/to}) + (17\% \times 507,31 \text{ lei/to})$$

$823,81 \text{ lei/to} \geq 273,68 \text{ lei/to} + 269,61 \text{ lei/to} + 86,24 \text{ lei/to}$

$823,81 \text{ lei/to (TVA inclus)} \geq 629,53 \text{ lei/to (fără TVA)}$

$692,28 \text{ lei/to (fără TVA)} \geq 629,53 \text{ lei/to (fără TVA)}$

Concluzionând analiza anterior prezentată, rezultă faptul că tariful maximal propus de 158,70 lei/to se încadrează în gradul de suportabilitate al populației.

9.2 Redevența:

Conform Legii 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, contractul de delegare a gestiunii este un contract încheiat în formă scrisă, prin care unitățile administrativ-teritoriale, individual sau în asociere, după caz, în calitate de delegatar, atribuie, prin una dintre modalitățile prevăzute de lege, pe o perioadă determinată, unui operator, în calitate de delegat, care acționează pe riscul și răspunderea sa, dreptul și obligația de a furniza/presta integral un serviciu de utilități publice ori, după caz, numai unele activități specifice acestuia, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului/activității furnizate/prestate, în schimbul unei redevențe, după caz. Contractul de delegare a gestiunii poate fi încheiat de asociația de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, care au calitatea de delegatar. Contractul de delegare a gestiunii este asimilat actelor administrative și intră sub incidența prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

La stabilirea nivelului redevenței, autoritatea publică locală va lua în considerare valoarea calculată similar amortizării pentru mijloacele fixe aflate în proprietate publică și puse la dispoziție operatorului odată cu încredințarea serviciului/activității de utilități publice și gradul de suportabilitate al populației. Nivelul redevenței se stabilește în mod transparent și nediscriminatoriu pentru toți potențialii operatori de servicii de utilități publice, utilizându-se aceeași metodologie de calcul.

Conform Contractului de delegare nr.462/29.11.2016, pentru bunurile puse la dispoziție de Delegatar, a fost calculate și impusă o redevență în cuantum de 40.000 lei/an plătită Județului Sibiu în calitate de proprietar al infrastructurii.

Utilizând același raționament de actualizare, prin aplicarea IPC Total, valoarea redevenței aferente viitorului contract devine:

Redevența = $40.000 \text{ lei} \times 142,97\% = 57.188 \text{ lei/an}$.

10. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI:

Studiul de oportunitate al deciziei privind delegarea gestiunii activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică provenind din localitățile aferente Zonei 4 Mediaș județul Sibiu fundamentează decizia de atribuire în urma aplicării procedurii de negociere fără publicare prealabilă a unui anunț de participare, cu încheierea

subsecventă a unui contract de delegare a gestiunii activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică.

Se recomandă ca durata Contractului de delegare a gestiunii activității de tratare aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică, **să fie de 1 an**, cu posibilitatea prelungirii, în condițiile legii, până la desemnarea unui operator prin licitație publică..

Se recomandă ca delegarea activității de tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică să se realizeze de către ADI ECO Sibiu în numele și pe seama localităților componente ale Zonei 4 Mediaș, inclusiv a Județului Sibiu care va avea calitate de delegatar fiind proprietar al infrastructurii puse la dispoziția viitorului operator.

PRESEDINTE DE SEDINTA,
TIFRAS GHEORGHE

CONTRASEMNEAZA,
SECRETARUL COMUNEI BRATEIU,

TARNU ALEXANDRA ALINA

